

Reykjavík, 13. október 2020

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Skrifstofa skattamála
Arnarhvoli við Lindargötu
101 Reykjavík

Efni: Umsögn um fyrirhugað frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld (Skattalegir hvatar vegna starfsemi til almannaheilla – þriðji geirinn), mál 24.

UMFÍ lýsir yfir ánægju með áform um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld, það er að segja örvun skattalegra hvata vegna starfsemi þriðja geirans. UMFÍ hefur lengi mælt fyrir því að skattalegt fyrirkomulag frjálsra félagasamtaka hér á landi verði fært nær því sem tíðkast á hinum Norðurlöndunum. Sérhvert skref á þeirri leið er skref í rétta átt.

Afar ánægjulegt er að sjá að óhagnaðardrifin félagasamtök í þriðja geiranum og umhverfi þeirra er í kastljósinu í þeim áformum sem til umfjöllunar eru. Fyrirhugað frumvarp hér grundvallast á skýrslu starfshóps sem fór yfir skattalegt umhverfi þeirrar starfsemi sem fellur undir þriðja geirann frá í janúar 2020. Skýrsla starfshópsins er góð enda staðfestir hún margt það sem UMFÍ hefur vakið athygli á í öðrum umsögnum, s.s. umsögn til laga um félög til almannaheilla, (8. nóvember 2019), umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt (25. nóvember 2019) og umsögn um drög að reglugerð um tímabundna endurgreiðslu virðisaukaskatts af vinnu manna (5. júní 2020).

Gerum eins og á frændur okkar

Í fyrri umsögnum UMFÍ er vitnað til samanburðarskýrslu sem gerð var á vegum nokkurra góðgerðarsamtaka árið 2004 um skattlagningu íslenskra og erlendra félagasamtaka. Niðurstaðan var í mjög stuttu máli sú að skattaleg staða íslenskra félagasamtaka er töluvert slakar en sambærilegra félaga, svo sem á Norðurlöndunum. Þótt undanþágur væru sambærilegar hvað snerti greiðslu tekjuskatts og eignaskatts, þá voru þær takmarkaðri hér en ytra. Til viðbótar bera hér félög innan þriðja geirans fjármagnstekjuskatt og erfðafjárskatt, sem erlend félagasamtök gera ekki. Til viðbótar eiga íslensk félagasamtök ekki rétt á endurgreiðslu virðisaukaskatts af aðföngum með sama hætti og þau erlendu.

Í stuttu máli: Ýmsar undanþágur er að finna fyrir almannaheillafélög í íslenskri skattalöggjöf. En eins og bent hefur verið á hér að framan eru undanþágurnar víðtækari hjá félögum í öðrum löndum, s.s. á hinum Norðurlöndunum.

Horfum nú aðeins lengur til hinnar Norðurlandanna, þar sem sátt er um fyrirkomulag hvatanna. Hér mætti taka upp sama afgreiðsluform á hvatagreiðslum fyrir félagasamtök. Þ.e. að félagasamtök beri sig eftir björginni og sendi inn umsóknir um endurgreiðslur vegna tiltekinna mála.

Hvatar eru gagnlegir

Allir fjárhagslegir hvatar gagnast félagasamtökum eins og UMFÍ og aðildarfélögum þeirra. Við bendum á að innan UMFÍ eru 460 félög sem eiga aðild í gegnum 28 sambandsaðila. Breytingar á skattaumhverfi félagasamtaka gagnast UMFÍ en ekki síður aðildarfélögunum 460 og samfélaginu sem mynda ungmennafélagsshreyfinguna um allt land.

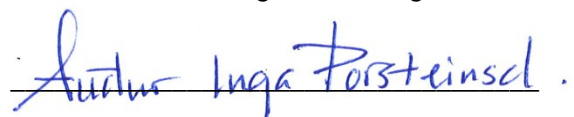
Hvatar eru samfélaginu til góða

Eins og bent er á í niðurstöðum starfshóps sem fór yfir skattalegt umhverfi félaga í þriðja geiranum þá eru almenn félagasamtök oftast rekin á árgjöldum. Markmið þeirra er hvorki að afla félagsmönnum tekna né þeim ætlað að stunda almennan atvinnurekstur eins og félagarekstur í hagnaðartilgangi hefur að leiðarljósi. Þvert á móti rekstur félagasamtaka meira eða minna á herðum gríðarlegs fjölda sjálfboðaliða og örfárna ef nokkurra launaðra starfsmanna. Gríðarlegur ábati er því af starfi sjálfboðaliða félaganna og viðkomandi félags innan UMFÍ. Skattalegir hvatar auka burði félaga til að taka að sér verkefni sem svo leiða því til samfélagslegs ábata og hægt er að framkvæma á skilvirkari hátt en hið opinbera er unnt. Starf félagsins, leiðir því til útgjaldasparnaðar fyrir hið opinbera og aukins ábata fyrir þjóðfélagið. Það er samfélaginu til góða, eins og UMFÍ grundvallar stefnu sína á.

Vinum saman

UMFÍ fagnar aðgerðum stjórnvalda sem bæta rekstrarumhverfi almannaheillafélaga. Forsvarsfólk UMFÍ er reiðubúið til frekari útskýringa og aðstoðar á fleiri stigum málsins ef þess er óskað.

Virðingarfyllst,
f.h. Ungmennafélags Íslands

Auður Inga Þorsteinsdóttir,
framkvæmdastjóri UMFÍ